

Kunnanhallitus
Valtuusto

§ 48
§ 18

21.02.2022
02.05.2022

Valtuustoaloitteet vuonna 2021

47/00.06.00/2022

Kunnanhallitus 21.02.2022 § 48

Valmistelija: kunnansihteeri

Hallintosäännön 113 §:n mukaan "Kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen on valtuustoryhmällä ja valtuutetulla oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kunnan toimintaa ja hallintoa koskevista asioista. Aloite annetaan puheenjohtajalle.

Aloite on sitä enempää käsittelemättä lähetettävä kunnanhallituksen valmisteltavaksi. Valtuusto voi päättää, että aloitteessa tarkoitettun asian valmistelusta käydään lähetekeskustelu.

Kunnanhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo valtuutettujen tekemistä ja kunnanhallitukselle lähetetyistä aloitteista, joita valtuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt. Samalla on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. Valtuusto voi todeta, mitkä aloitteista on käsitelty loppuun."

Vuonna 2021 on tehty/käsitelty seuraavat valtuustoaloitteet:

1. Lapsi- ja perhevaikutusten arviointi ja perheneuvoston perustaminen

Aloite tehty 14.12.2020

Aloitteen tekijä: Keskustaryhmä

Aloitteen sisältö:

Sonkajärven kunnanvaltuuston keskustaryhmä esittää, että kunnanpäättöksen tekoon otetaan mukaan lapsi- ja perhevaikutusten arviointi. Tämä kirjataan jatkossa myös TA –kirjaan ja tilinpäätökseen. Kunnassa on käytössä yritysvaikutusten arviointi. Samalla keskustaryhmä esittää, että kuntaan perustetaan perheneuvosto. Kunnassa on nuorisovaltuusto ja vanhus- ja vammaisneuvosto, mutta kuntalaisten osallisuuden ja mielipiteiden esille tulemiseksi on hyvä kutsua mukaan lausumaan mielipiteensä keskusteltavista asioista myös erilaiset perheet. Tämä voisi lisätä kuntalaisten osallisuutta kunnassa.

Asian käsittely:

Kunnanhallitus 25.01.2021 § 18:

Kunnanhallitus lähetti asian sivistyslautakunnan valmisteltavaksi.

Sivistyslautakunta 18.01.2022 § 9:

Sivistyslautakunta päätti, että sivistystoimen esimies valmistelee

seuraavaan sivistyslautakunnan kokoukseen esityksen lapsi- ja perhevaikutusten arvioinnista ja perheneuvoston perustamisesta.

Sivistyslautakunta 15.2.2022 § 16:

Sivistyslautakunta esitti kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus nimeää Hyte-työryhmään liitettävän perheiden edustuksen. Kokemukset toimintamuodosta arvioidaan vuoden 2022 aikana. Lisäksi sivistyslautakunta päätti esittää kunnanhallitukselle, että perustetaan myös lapsi- ja perheneuvosto.

Kunnanhallitus ei ole vielä käsitellyt sivistyslautakunnan esitystä.

Sivistyslautakunta 15.2.2022 § 17:

Sivistyslautakunta päätti ottaa käyttöön lapsiarvioinnin tueksi laaditun kuntakohtaisen toimintamallin. Sivistyslautakunta päätti esittää kunnanhallitukselle, kunnanvaltuustolle ja muille lautakunnille, että ne huomioisivat lapsivaikutusten arvioinnin omassa päätöksenteossään.

Kunnanhallitus ei ole vielä käsitellyt sivistyslautakunnan esitystä.

2. Valtuustoaloite sähköisestä tarjouspyyntömenettelystä

Aloite tehty 1.2.2021

Aloitteen tekijä: Sonkajärven perussuomalaiset

Aloitteen sisältö:

Sonkajärven perussuomalaiset valtuutetut esittävät, että kunnan investointi-, kunnossapito-, sekä pienhankinnoissa yleensä siirryttäisiin sähköiseen hankintamenettelytapaan. Samalla päivitetään kunnan hankintaohje, jossa tarkistetaan tarjouspyyntömenettely sekä viranhaltijapäätösten ja kilpailutusten hankintaraja-arvot. Päivitetty hankintaohje sisällytetään myös kuntakonserniohjeeseen sellaisenaan. Tällä aloitteella pyritään hallinnollisesti avoimeen kilpailuun sekä yrittäjien yhdenvertaiseen kohteluun.

Aloitteen käsittely:

Kunnanhallitus 22.2.2021 § 36:

Kunnanhallitus päätti lähettää aloitteen tekniselle lautakunnalle valmisteltavaksi. Kunnanhallitus totesi, että tällä hetkellä kunta käyttää sähköisiä hankintamenettelyjä mm. Hilmaa. Yrittäjien yhdenvertainen kohtelu on jo nyt toiminnan ohjeena. Hankintaohjeen mukaan tarjoajia on kohdeltava syrjimättömästi ja tasapuolisesti sekä tulevista hankinnoista on viestitettävä avoimesti.

Aloitteen käsittely teknisessä lautakunnassa on kesken.

3. Valtuustoaloite koskien katuvalaistusta välille

Kaijanmäentie-Heinämäen rinne

Aloite tehty 20.9.2021

Aloitteen tekijä: valtuutetut

Aloitteen sisältö:

Liikkumisen turvallisuus on tärkeä ja keskeinen asia. Etenkin lasten ja koululaisten kohdalla on tuettava kaikkia turvallisuutta edistäviä toimija. Nämä toimet lisäävät osaltaan myös edellytyksiä kaikkien kuntalaisten liikkumisen edistämiseksi. Valaistus on yksi merkittävä tekijä edistämään niin liikkumista kuin sen turvallisuutta.

Sonkajärveltä lisaimeen lähtiessä katuvalot loppuvat nykyisin Kaijanmäen risteyksessä. Ne jatkuvat jälleen ennen Savonvirtaa Heinämäen rinteessä. Kuntalaisilta on tullut toive saada tälle puuttuvalle matkalle (Kaijanmäentie-Heinämäen rinne) katuvalot. Matkan pituus on noin 1,9 km. Kyseisellä matkalla olevan kevyen liikenteen väylän asfaltti on uusittu noin vuosi sitten. Alueella liikkuu runsaasti alueen asukkaiden ohella kävelijöitä, pyöräilijöitä ja muita kuntoilijoita. Katuvalot toisivat alueella turvallisuutta kaikille liikkujille sekä erityisesti kyseisen alueen linja-autopysäkeiltä lähteville lapsille turvallisuutta koulutielle. Mainitulla matkalla on useampi pysäkki, josta lähtee tällä hetkellä noin kaksikymmentä koululaista kuljetuksien kyytiin. Sonkajärvellä kevyenliikenteenväylät ovat muuten kokonaan valaistuja (mm. Oinasjärventien risteykseen ja Kangaslammelle asti), mutta tuo kyseinen kohta on ainut, josta ne vielä puuttuvat. Sonkajärven ja lisaimeen tie luokitellaan vaaralliseksi tien ylitysten osalta.

Valtuudetut esittivät, että Sonkajärven kunta lähtee kartoittamaan vaihtoehtoja katuvalaistuksen asentamiselle välillä Kaijanmäentie-Heinämäen rinne. Näillä toimilla edistetään niin liikenneturvallisuutta kuin kaikkien liikkumisen mahdollisuuksien parantamista.

Aloitteen käsittely:**Kunnanhallitus 27.09.2021 § 217:**

Kunnanhallitus lähetti valtuustoaloitteen tekniselle toimelle valmisteltavaksi.

Tekninen lautakunta 07.10.2021 § 74:

Tekninen lautakunta esitti, että Sonkajärven kunta ja Pohjois-Savon ELY-keskus neuvottelee kevyen liikenteen väylän lisävalaistuksen rakentamisesta Kaijanmäen yksityistien liittymästä lähtien ja päättyen Savonvirran levikealueelle.

Tekninen lautakunta esitti kunnanhallitukselle, että Sonkajärven kunta ja Pohjois-Savon ELY-keskus toteuttaisi kevyen liikenteen väylän valaistuksen rakentamishankkeen yhteistyössä. Yhteishankkeen kustannusjakoesitys on Sonkajärven kunta 50 % ja Pohjois-Savon ELY-keskus 50 % hankkeen kustannuksista.

Esitetty toteutusmalli ja kustannusjako on vuonna 2020 toteutetun yhteishankkeen kantatie 87, Savonvirta-Mt5861, kevyen liikenteen väylän päällystäminen mukainen (valtuusto 15.6.2020 § 8). Rakennettavan valaistusosuuden sähköliittymän hankinnasta ja ylläpitokustannuksista vastaisi Sonkajärven kunta.

Kunnanhallitus 25.10.2021 § 238:

Kunnanhallitus päätti esittää Pohjois-Savon ELY-keskukselle, että Sonkajärven kunta ja Pohjois-Savon ELY-keskus neuvottelevat kevyen liikenteen väylän lisävalaistuksen rakentamisesta Kaijanmäen yksityistien liittymästä lähtien ja päättyen Savonvirran levikealueelle.

Kunnanhallitus päätti esittää, että Sonkajärven kunta ja Pohjois-Savon ELY-keskus toteuttaisi kevyen liikenteen väylän valaistuksen rakentamishankkeen yhteistyössä. Yhteishankkeen kustannusjakoesitys on Sonkajärven kunta 50 % ja Pohjois-Savon ELY-keskus 50 % hankkeen kustannuksista.

Esitetty toteutusmalli ja kustannusjako on vuonna 2020 toteutetun yhteishankkeen kantatie 87, Savonvirta-Mt5861, kevyen liikenteen väylän päällystäminen mukainen (valtuusto 15.6.2020 § 8). Rakennettavan valaistusosuuden sähköliittymän hankinnasta ja ylläpitokustannuksista vastaisi Sonkajärven kunta.

Pohjois-Savon ELY-keskuksen vastaus:

Pohjois-Savon ELY keskus kiittää kunnan jättämästä valtuustoaloitteesta ja toteaa, että kyseisellä osuudella on valaisematon 1,9 km:n pituinen pyöräily- ja jalankulkuväylä. Kunta on perustellut aloitetta kaikkien ikäryhmien, etenkin koululaisten liikkumisen turvallisuuden parantamisella.

Pohjois-Savon ELY-keskus esittää, että valaistuksen jatkamista käsitellään ELYn ja kunnan yhteisessä palaverissa kevättalvella 2022. Palaverissa voidaan neuvotella valaistuksen rakentamisen mahdollisista etenemisnäkyistä.

4. Valtuustoaloite: Julkisten hankintojen avulla töitä heikosti työllistyville

Aloite tehty 1.11.2021

Aloitteen tekijä: Valtuustoryhmä 6/Kehittäjät

Aloitteen sisältö:

Syyskuun työllisyyskatsauksen mukaan Sonkajärvellä oli tämän vuoden syyskuun lopussa 168 työtöntä työnhakijaa. Heistä 61 oli pitkäaikaistyöttömiä ja 103 yli 50 vuotiaita.

Julkinen hankinta on kunnan ostama tavara, palvelu tai urakka, joka itse tekemisen sijaan ostetaan, vuokrataan tai teetetään ulkopuolisella toimijalla. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen Hankinnoista duunia - kehittämishankkeen lopputulos oli, että julkisilla hankinnoilla voidaan luoda työpaikkoja heikosti työllistyville. Yleisimmin hankkeen aikana työllistämisehtoa sovellettiin sosiaali- ja terveysalan hankinnoissa, niiden lisäksi korjaus- ja rakennushankinnoissa sekä urakkahankinnoissa. Työ- ja elinkeinoministeriö on käynnistänyt hankinnoilla työllistämisen vauhditusohjelman ajalle 1.8.2020-31.10.2022. Kyseessä on työ- ja elinkeinoministeriön ja Kuntaliiton yhteinen hanke. Sen tavoitteena on mm. lisätä hankinnoilla työllistämistä valtakunnallisesti ja levittää sitä mahdollisimman laajalle julkisen hankintatoimen alueella.

Kunnalla on useita vaihtoehtoja ottaa huomioon julkisia hankintoja tehtäessä, miten sosiaaliset näkökohdat voidaan ottaa huomioon hankintojen eri vaiheissa, onko kyseessä esimerkiksi kilpailutusehto vai mahdollisuus saada pisteytyksessä lisäpisteitä. Luonnollisesti aina on huomioitava mitä reunaehtoja hankintalaki sekä muut asiaan liittyvät lait asettavat vastuulliselle hankinnalle.

Hankinnoilla työllistäminen tarkoittaa, että julkinen hankkija liittää tarjouspyyntöönsä ja hankintasopimukseensa työllistämistä koskevan ehdon. Työllistämisehdossa edellytetään, että valittu sopimuskumppani työllistää sopimuskauden aikana heikossa työmarkkina-asemassa olevia henkilöitä, esimerkiksi pitkäaikaistyöttömiä, osatyökykyisiä tai nuoria. Työ- ja elinkeinoministeriö on julkaissut kesällä 2017 oppaan sosiaalisesti vastuullisiin julkisiin hankintoihin. Siihen sekä Hankinnoista duunia-yhteishankkeen tuotoksiin ja Hankinnoilla työllistämisen vauhditushankkeeseen on syytä perehtyä lähdeittäessä rakentamaan Sonkajärven kunnan julkisiin hankintoihin sosiaalisia kriteereitä. Tärkeää on myös määritellä hankintojen minimisuuruusluokka, milloin työllistämisen toimintamallin hyödyntäminen tulee arvioida hankintaan liittyen. Mallin käyttöönotto Sonkajärvellä olisi viesti sekä työnantajille että työnhakijoille siitä, että Sonkajärven kunnan tahtotila on vilpittömästi lisätä ja edistää työllistymisen mahdollisuuksia myös heikosti työllistyvien osalta. Kunnan näkökulmasta hankinnoilla työllistyminen on yksi tapa edistää työllisyyttä ja saada kokonaistaloudellisia säästöjä.

Valtuustoryhmä 6/Kehittäjät esitti, että Sonkajärven kunnan tulee ottaa käyttöön hankinnoilla työllistämisen toimintamalli omissa julkisissa hankinnoissaan aina sen ollessa mahdollista.

Asian käsittely:

Kunnanhallitus 21.2.2022 § 45:

Kunnanhallitus päätti, että heikossa työmarkkina-asemassa olevien työllistämistä koskeva ohjeistus sisällytetään hankintaohjeeseen sitä seuraavan kerran päivitettyäessä. Hankintaohjeen tulkinnassa ja soveltamisessa otetaan huomioon kuntastrategiassa asetetut työllisyyttä ja syrjäytymisen ehkäisyä koskevat tavoitteet.

5. Valtuustoaloite/Sonkajärven luonto- ja tapahtumamatkailun kehittämishanke

Aloite tehty 13.12.2021

Aloitteen tekijä: Valtuustoryhmä 6/Kehittäjät

Aloitteen sisältö:

Sonkajärven luonto ja tapahtumat, ovat meidän ylpeys ja mahdollisuus!

Sonkajärven kunnassa on mahtava luonto ja vahva maaseudun tapahtumien tarjonta. Meillä on luonto alueena koko Sonkajärvi, ja erityisesti Jyrkkä-Koirakoski sekä Sukeva-Talaskangas. Tapahtumista Eukonkanto, Original Sukeva, Sonkajärvi Soi, Jyrkän valoshow, useita

urheilutapahtumia, pieniä kylätapahtumia, teattereita, lavatansseja. Luontokohteet ja tapahtumat ovat pieniä ja suuria, mutta erittäin tärkeitä elinvoimanlähteitä kuntalaisille, kunnalle ja elinkeinoelämälle sekä myös matkailijoille. Sonkajärveläiset voivat olla ylpeitä omasta luonnosta ja tapahtumista.

Korona-aika sekä myös talkoolaisten ikääntyminen tuo omat haasteet Sonkajärven luonto- ja tapahtumamatkailun kehittymiselle, jotta nämä saadaan korona-ajan rajoitusten jälkeen vahvaan nousuun ja entistä elinvoimaisemmaksi, ryhmä 6 Kehittäjät esitti, että Sonkajärven kunta lähtee suunnittelemaan ja toteuttamaan luonto- ja tapahtumamatkailun kehittämishanketta, sekä hakee rahoitusta 2-3 vuotiseen kehittämishankkeeseen.

Hankkeessa tulee kehittää jo olemassa olevia ja uusia tapahtumia sekä luontomatkailukohteita ja näiden tapahtumasisältöjä. Hankkeessa tulee vahvistaa yhteistyötä muiden alueen sekä alan hankkeiden, julkisen sektorin, matkailuelinkeinon ja tapahtuma-alan (kolmas sektori) kanssa sekä aktivoita nuoria ja uusia tekijöitä mukaan toimintaan. Tavoitteena elinvoiman lisääminen, matkailun tukeminen ja sen aluetaloudellisten vaikutusten lisääminen luontomatkailun ja tapahtumien avulla. Hankkeen avulla kehitetään toimijoiden tapahtumaosaamista ja haetaan uutta terävyyttä tapahtuma ja luontomatkailu tarjontaan.

Asian käsittely:

Aloitteen käsittely on kesken.

Päätösesitys

Vs. kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus saattaa valtuustolle tiedoksi vuonna 2021 tehdyt/käsitellyt valtuustoaloitteet sekä toimenpiteet niiden johdosta.

Päätös

Kunnanhallitus:

Kunnanhallitus yksimielisesti hyväksyi päätösesityksen.

Valtuusto 02.05.2022 § 18

Kunnanhallituksen kokouksen 21.2.2022 jälkeen on käsitelty seuraavia aloitteita:

Kohta 1 Lapsi- ja perhevaikutusten arviointi ja perheneuvoston perustaminen:

Kunnanhallitus 28.03.2022 § 67:

Talous- ja hallintoyksikössä suunnitellaan parhaillaan Kuntaliiton suosituksen Vaikutusten ennakoarviointi kunnallisessa päätöksenteossa käyttöönottoa Sonkajärven kunnassa. Kunta voi ottaa EVA-mallin käyttöön sellaisenaan tai sovelletusti. Kuntaliiton EVA-malli mahdollistaa laajasti eri näkökulmien huomioon ottamisen yhdessä arviointiasiakirjassa. EVA-mallin filosofiana on, että kuntalaisvaikutuksia, ympäristövaikutuksia, organisaatio- ja henkilöstövaikutuksia ja taloudellisia vaikutuksia tulisi tarkastella samanaikaisesti. Vaikutukset voivat ketjuuntua

ja verkottua, sillä vaikutukset muodostuvat monen vaikutustyyppin yhteistuloksena.

Kunnanhallitus päätti, että lapsivaikutustenarviointia toteutetaan kunnanhallituksen ja valtuuston päätösten valmistelussa osana vaikutusten ennakoarvioinnin työvaihetta, kun työvaihetta koskeva malli otetaan käyttöön. Kunnanhallitus suosittelee samaa kaikille lautakunnille.

Kunnanhallitus 25.04.2022 § 87:

Kunnanhallitus päätti perustaa lapsi- ja perheneuvoston. Kunnanhallitus nimesi hyte-työryhmään perheiden edustajaksi Laura Heiskasen.

Kohta 5 Valtuustoaloite/Sonkajärven luonto- ja tapahtumamatkailun kehittämishanke

Kunnanhallitus 25.04.2022 § 89:

Kunnanhallitus päätti, että Sonkajärven kunta hakee hankerahoitusta luonto-, ruoka- sekä metsästys- ja kalastusmatkailun kehittämiseen toukokuussa 2022 avautuvasta HAMA-ohjelman rahoituksesta.

Päätösesitys

Kunnanhallitus:

Valtuusto merkitsee saaneensa tiedoksi vuonna 2021 tehdyt/käsitellyt valtuustoaloitteet sekä toimenpiteet niiden johdosta.

Päätös

Valtuusto:

Valtuusto yksimielisesti hyväksyi päätösesityksen.
